

PÅ GAMLE VEGER OG TOMTER

Maituren var en tur til Nesdelet ved Henniskauen med Ove Antonsen fra Nes som veiviser.

Det var felleskjøring fra Borgen skole til Kasttoppen eller Kastet nær Ormstadkrysset hvor vi parkerte. Vi gikk litt tilbake på Henniskauvegen og Ove Antonsen fortalte om plassene i området der.

Der fantes tidligere Gullikstua under Holt. I 1865 bodde det 7 personer der. Et jorde kalles fortsatt Gullik. Bertestua lå tidligere lenger inn på jordet enn det gjør i dag og de gamle husa er borte. På plassen Braaten under Ormstad bodde det 8 personer i 1865 og husmannen var snekker og husmann med jord. Slaatbraaten under Ormstad kalles nå Fjellet eller Ormstadjellet. Nyslett har overlevd. Retterdahlen under Ormstad var et henrettelsested.

Opprinnelsen til Kastet skal være at en forbryter ble henrettet på Retterdahlen og det ble laget et minnekast. Ved slike kvisthauger ble kvister spyttet på 3 ganger før de ble kastet på haugen på grunn av gammel overtro. Kastet under Ormstad var i 1865 bebodd av en huseier uten jord og dagarbeider som opprinnelig var fra Enebakk, og hans kone.

Hulvegen ved Kasttoppen går mot Henniskauen og er antakelig fra sagatida. Vegen gikk til Haga sund. Et kart fra 1882 viser vegen som går til Holtsetra mot nord fra Henniskauvegen gjennom Holtmarka.

Vi kjørte deretter til Svarverstua ved Nesdelet og vi gikk litt tilbake for å se på de gamle vegfara der.

Hulvegen der gikk over Fleskmyra. Myra har navn etter grisen som forsvant der da den skulle fraktes til byen for å selges.

Hærfallsvegen i Nes skal etter sigende vært bygget som veg for troppettransport under Den store nordiske krig 1700-1720 ifølge

Svein Sandnes. Eventuelt kan navnet ha kommet av at tømmer ble felt over vegen for å stoppe svenskene, ifølge Ove Anthonsen.

Ved Svarverstua så vi på restene etter det gamle huset og dammen som ble brukt av dampmaskinen som drev saga. Området her hørte til Holt og dampmaskinen var nok i bruk tidlig på 1900-tallet.

